

Consell Comarcal
del **Baix Llobregat**

MEMÒRIA 2021

XARXA DE MEMORIA DEMOCRATICA BAIX LLOBREGAT ESPAI WEB

INDEX

1. CONSTITUCIÓ DE LA XARXA DE MEMORIA DEMOCRÀTICA.
INTEGRANTS DE LA XARXA DE MEMORICA DEMOCRATICA DEL BAIX
LLOBREGAT
2. XARXA D'ESPAIS DE MEMÒRIA
3. MANIFEST DEL DIA INTERNACIONAL 5 DE MAIG
4. RECERCA DE PERSONES DEL BAIX LLOBREGAT DEPORTADES ALS
CAMPS DE CONCENTRACIÓ NAZIS. LLISTA DE DEPORTATS.
5. L'OLIVERA DEL RECORD AL PARC TORREBLANCA
6. 15 ANYS DE MEMÒRIA DEMOCRÀTICA AL BAIX LLOBREGAT
7. JORNADES HISTORIQUES DE MEMÒRIA DEMOCRÀTICA
8. ACTES D'HOMENTAGE DEL BAIX LLOBREGAT

ACTUACIONS 2020-2021

CONSTITUCIÓ DE LA XARXA DE MEMORIA DEMOCRATICA DEL BAIX LLOBREGAT.

El matí de dissabte 25 de gener de 2020, data que feia 81 anys l'exèrcit de Franco ocupava la nostra comarca, es va constituir la Xarxa de Memòria Democràtica del Baix Llobregat que conformen diverses associacions, sindicats i institucions que treballen per la memòria democràtica a la comarca. Aquesta Xarxa té els seus precedents en el congrés El Baix Llobregat a debat, quan es va fer la primera trobada d'entitats i persones interessades en la memòria democràtica el 6 de maig de 2016. La Xarxa depèn orgànicament del Consell Comarcal del Baix Llobregat i compta amb la secretaria tècnica del Centre d'Estudis Comarcals de Baix Llobregat. A l'acte de constitució van intervenir la directora general de Memòria Democràtica de la Generalitat de Catalunya, Gemma Domènech, la presidenta del Consell Comarcal, Eva Martínez, el conseller comarcal de cultura i memòria, Jordi Gil i la presidenta del CECBLL, Genoveva Català.

Consell Comarcal del Baix
Llobregat
Àrea d'Educació i Cultura

Secretaria Tècnica:
Centre d'Estudis Comarcals del
Baix Llobregat.

En acabar els parlaments institucionals, M. Jesús Bono Lahoz, que va ser directora general de Memòria Democràtica de la Generalitat entre els anys 2005 i 2010 i actualment és membre de la Junta del CECBLL, ens va oferir una reflexió molt interessant sobre el sentit democràtic de fer memòria. Una taula rodona d'experiències i projectes van clausurar la jornada amb intervencions de Jordi Amigó, historiador i arxiver de Sant

XARXA DE MEMORIA DEMOCRATICA BAIX LLOBREGAT ESPAI WEB

Just Desvern, que va parlar del refugi antiaeri; Àngel Merino, coordinador de la USLA, que va tractar el tema de l'itinerari d'espais de memòria de Sant Feliu de Llobregat; David Rovira, tècnic del Museu de les Aigües, que va explicar el projecte de memòria de la Central Cornellà d'Aigües de Barcelona; Carmen Romero, presidenta de l'Associació Memòria Històrica i Democràtica del Baix Llobregat, que va explicar les finalitats i projectes de l'entitat; Maribel Aguilera, regidora de Cultura i Memòria Històrica de l'Ajuntament d'Esplugues, que va parlar de les bateries antiaèries de Sant Pere Màrtir; i Jordi Gil, conseller comarcal d'Educació, Cultura i Memorial Democràtic, que es va referir a la creació de la Xarxa d'Espais de Memòria del Baix Llobregat i va presentar el logotip de la Xarxa.

INTEGRANTS DE LA XARXA DE MEMORIA DEMOCRÀTICA DEL BAIX LLOBREGAT

Ajuntaments:

- Abrera
- Castelldefels
- Cervelló
- Collbató
- Esplugues de Llobregat
- Esparreguera
- Gavà
- Martorell
- Molins de Rei
- Olesa de Montserrat
- Pallejà
- Palma de Cervelló, la
- Papiol, el
- Prat de Llobregat
- Sant Andreu Barca

XARXA DE MEMORIA DEMOCRATICA BAIX LLOBREGAT ESPAI WEB

- Sant Boi de Llobregat
- Sant Esteve Sesrovires
- Sant Feliu de Llobregat
- Sant Joan Despí
- Sant Just Desvern
- Sant Vicenç dels Horts
- Santa Coloma de Cervelló
- Torrelles de Llobregat
- Vallirana
- Diputació de Barcelona. Memòria Democràtica, adscrit a l'Àrea de Presidència
- Suport a la Xarxa de Memòria Democràtica del Baix Llobregat Memorial Democràtic de Catalunya

Entitats

- Associació d'Estudis Torrellencs
- Associació per a la Memòria Històrica i Democràtica del Baix Llobregat
- Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat
- Centre d'Estudis de Gavà
- Centre d'Estudis Santjustencs
- Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana
- Grup de Recerca de Cervelló
- Fundació Marianao
- Amical de Mauthausen i altres camps
- CCOO Baix Llobregat
- Col·legi Mare de Déu de la Mercè de Sant Feliu de Llobregat

Experts/es

- Josep Llurba Rigol
- Sr Josep Padró Margó

XARXA DE MEMORIA DEMOCRATICA BAIX LLOBREGAT ESPAI WEB

- Sra M. Jesus Bono Lahoz
- Mª Angel Masip
- Xavier Calderè Bel
- Francesc Ollé Dorca
- Jordi Jiménez Zamora
- Alfonso Lopez Borgoñoz

XARXA D'ESPAS DE MEMÒRIA

El divendres 17 de gener a la masia de Can Ginestar a Sant Just Desvern, es va reunir el grup impulsor de la Xarxa d'Espais de Memòria del Baix Llobregat, sota l'aixopluc de l'Ajuntament de Sant Just Desvern, el Consell Comarcal i el Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat. Després d'una breu ronda de presentacions va començar un intens i ric debat sobre els espais memorialistes que hi ha a la nostra comarca i de la poca connexió que hi ha entre ells. Es va valorar la possibilitat de crear la Xarxa d'Espais de Memòria del Baix Llobregat i es va acordar començar amb la programació d'una oferta de visites guiades durant tot l'any 2020.

MANIFEST 5 DE MAIG DE LA XARXA DE MEMÒRIA DEL BAIX LLOBREGAT.

El 5 de maig és el dia nacional d'homenatge als deportats i deportades, a les persones assassinades i a totes les víctimes del nazisme. Enguany es complia també el 75è aniversari de l'alliberament de tots els camps de concentració i d'extermini nazis.

Aquesta jornada coincideix amb la data de l'alliberament del camp de Mauthausen, on hi hagué més persones internades republicanes espanyoles, al voltant de 7.500.

La Xarxa de Memòria Democràtica del Baix Llobregat va retre homenatge a través d'un comunicat públic.

XARXA DE MEMÒRIA DEMOCRÀTICA BAIX LLOBREGAT ESPAI WEB

PERSONES DEPORTADES DEL BAIX LLOBREGAT ALS CAMPS DE CONCENTRACIÓ NAZIS.

En temps de confinament, la Xarxa de Memòria Democràtica del Baix Llobregat va impulsar un projecte comarcal sobre les persones deportades del Baix Llobregat. Gràcies a la feina feta des d'Amical Mauthausen, es van comptabilitzar 89 deportats de la comarca (tot homes) que van patir la ignomínia dels camps nazis. L'objectiu del projecte és triple: construir una base de dades amb la màxima informació que es pugui aconseguir sobre les persones deportades de la nostra comarca; completar i contrastar la informació que tenim dels deportats del Baix amb noms de familiars dels deportats; i aportar nous noms de persones que no constin al llistat.

Amb aquest triple objectiu, des de la Xarxa es va fer una crida a aportar nova informació per completar la llista i cercar familiars.

	COGNOMS	NOM	DATA. NAIXEMENT	LLOC DE RESIDÈNCIA
1	ALBUIXECH LOPEZ	Vicente	15/03/1902	Esplugues de Llobregat
2	AMELA BOU	Joaquim	20/08/1916	El Prat de Llobregat
3	ARAGONES MARTINEZ	Juan	26/05/1896	Esplugues de Llobregat
4	ARNAU TARREGA	Manuel	15/08/1899	El Prat de Llobregat
5	BALAGUE BARBERA	Eduard	03/06/1903	El Prat de Llobregat
6	BALLESTER GOMEZ	José	03/04/1919	Viladecans
7	BALLESTER GOMEZ	Vicente	09/04/1913	Viladecans
8	BANET SABAT	Josep	20/03/1911	Vallirana
9	BARTOLOME GAJON	Salvador	25/03/1919	Esparreguera
10	BARTOLOME GAJON	José	03/11/1914	Olesa de Montserrat
11	BELTRÁN TORA	Baudilio	10/06/1896	Sant Boi de Llobregat

XARXA DE MEMORIA DEMOCRATICA BAIX LLOBREGAT ESPAI WEB

12	BOADA NAVARRO	Miquel	07/05/1905	Olesa de Montserrat
13	BOADA OLIVERA	Eduardo	06/06/1904	Olesa de Montserrat
14	BOSCH GUIXÀ	Manel	07/03/1905	Esparreguera
15	BURRULL FONT	José	06/11/1900	Sant Climent de Llobregat
16	CAMPOS IZQUIERDO	Francisco	18/10/1910	El Prat de Llobregat
17	CANALS PRATS	Amadeu	06/09/1886	Molins de Rei
18	CARCERENY DURAN	Pablo	20/10/1892	Sant Feliu de Llobregat
19	CASARES RODRIGUEZ	Francisco	19/06/1918	Sant Just Desvern
20	CASAS PALAU	Pedro	16/02/1900	Sant Andreu de la Barca
21	CASES CARALT	Baudilio	12/11/1916	Torrelles de Llobregat
22	CASTEJÓN PÉREZ	Josep	27/10/1901	Gavà
23	CERDA PARAIRE	Joan	15/11/1900	Olesa de Montserrat
24	CERDA PARAIRE	Ramón	06/03/1906	Sant Feliu de Llobregat
25	CERVELLÓ VALLS	Lluís	08/11/1917	Cornellà de Llobregat
26	CORTÉS BORRÁS	Francisco	25/09/1882	El Prat de Llobregat
27	CORTES GARCIA	Jacinto	30/01/1923	El Prat de Llobregat
28	CORTES GARCIA	Manuel	22/02/1925	El Prat de Llobregat
29	CORTÉS GARCIA	José	09/05/1913	El Prat de Llobregat
30	CRUZ SIMÓN	Fco. de la	02/04/1916	Sant Feliu de Llobregat
31	DURAN SARRI	Joan	16/04/1908	Olesa de Montserrat
32	EGEA TRUJILLO	José	17/01/1914	Esparreguera
33	FAU FUSALBA	Teodoro	18/08/1909	Sant Boi de Llobregat
34	FOSALBA TIO	José	20/03/1898	Sant Esteve Sesrovires
35	GALOPA PASCUAL	Joaquim	01/07/1920	El Prat de Llobregat
36	GARCÍA CRESPO	Manuel	01/04/1914	Sant Boi de Llobregat
37	GAUDO PERAL	Vicente	02/03/1905	Santa Coloma de Cervelló
38	GOMEZ del CASAL	Guillermo	01/01/1910	Esplugues de Llobregat
39	GORGUI MATEO	Luis	07/03/1913	Esparreguera
40	GRAS REVERTER	Pedro	06/09/1907	El Prat de Llobregat
41	GRAU MATEU	Miquel	09/10/1912	Olesa de Montserrat
42	IGLESIAS HINOJOSA	Luis	07/07/1903	Esparreguera
43	JULIÀ MER	Manuel	17/05/1906	Esparreguera
44	LLONGUERAS MARCET	Francesc	07/07/1907	Olesa de Montserrat
45	LLORENS ORTIZ	Joan Miquel	05/09/1900	La Palma Cervelló
46	MAÑA ARGILAGA	Jaume	12/08/1917	Olesa de Montserrat
47	MARCOS MARTINEZ	José	02/05/1909	Olesa de Montserrat
48	MARGALEF TREIG	Francisco	08/07/1917	Olesa de Montserrat
49	MARIAGES FURQUET	Salvador	06/10/1918	Sant Boi de Llobregat
50	MARTIN ALQUEZAR	Manuel	10/06/1899	Olesa de Montserrat
51	MESTRES REBULL	Joan	27/09/1911	Sant Boi de Llobregat

XARXA DE MEMORIA DEMOCRATICA BAIX LLOBREGAT ESPAI WEB

52	MESTRES SUBIRACH	Baldiri	11/01/1899	Sant Feliu de Llobregat
53	MONNÉ GONZÁLEZ	Pedro	06/10/1910	Esparreguera
54	NAVARRO BASTIDA	Antonio	21/04/1893	Sant Feliu de Llobregat
55	PANISELLO EXPOSITO	Juan	10/12/1912	El Prat de Llobregat
56	PEÑALVERT VILANOVA	Ricard	28/03/1913	Martorell
57	PÉREZ BURGOS	Antonio	29/01/1890	Gavà
58	PÉREZ MARTÍNEZ	Alberto	06/10/1917	Sant Boi de Llobregat
59	PIÑOL MAYOR	Josep	26/12/1920	Olesa de Montserrat
60	PUJOL ORENGA	Vicente	29/01/1915	Sant Feliu de Llobregat
61	QUESADA HERRERIAS	Felix	04/05/1926	El Prat de Llobregat
62	QUESADA HERRERIAS	José	28/08/1928	El Prat de Llobregat
63	QUESADA TORREBLANCA	Ciriaco	20/06/1898	El Prat de Llobregat
64	REYNARD BOUISSEREN	Michel	18/05/1890	Sant Boi de Llobregat
65	RIAZA CASAS	Vicente	25/02/1900	Sant Feliu de Llobregat
66	RIERA BORRELL	Josep	16/07/1903	Cornellà de Llobregat
67	ROCA TARDÀ	Josep	03/03/1916	Sant Esteve Sesrovires
68	RODRIGUEZ TEJADA	Francisco	11/05/1910	Cornellà de Llobregat
69	ROIG BASTEIROS	Joaquim	02/01/1916	El Papiol
70	ROLDAN OLIACH	José	21/04/1922	Sant Joan Despí
71	ROS TUTUSAUS	Valentín	05/02/1909	Santa Coloma de Cervelló
72	RUIZ GOMEZ	José	13/02/1901	Sant Boi de Llobregat
73	SABAT AMAT	Antonio	03/02/1903	Santa Coloma de Cervelló
74	SABATER NIRO	Miquel	27/08/1917	Molins de Rei
75	SALAET ARTIOLA	Tomàs	06/11/1914	Martorell
76	SANCHEZ OLIVA	José	26/08/1910	Martorell
77	SANGÜESA TENA	Graciano	18/12/1905	Martorell
78	SOSPEDRA LLUCH	Victoriano	19/03/1916	El Prat de Llobregat
79	VALERO VILLAGRASA	Manuel	25/05/1906	El Prat de Llobregat
80	VALERO VILLAGRASA	Ramón	18/04/1913	El Prat de Llobregat
81	VALLDEPERAS MACIA	Josep María	17/03/1898	Olesa de Montserrat
82	VENDRELL CASANELLAS	Felix	07/01/1900	Molins de Rei
83	VENTURA VENTURA	Baudilio	09/04/1919	Gavà
84	VIDAL FORCADA	Eugeni	28/12/1903	Olesa de Montserrat
85	VIDAL LLOP	Pere	06/03/1913	Cornellà de Llobregat
86	VINAROS MATA	Manuel	01/01/1903	Esparreguera
87	VIÑAS VENTURA	José	01/01/1906	Molins de Rei
88	VISA ORUS	Angel	11/02/1916	Abrera
89	XIMENIS SANS	Jaime	04/02/1916	Sant Feliu de Llobregat

Font: Recerca Isidoro Teruel. Almical Mauthausen

XARXA DE MEMÒRIA DEMOCRÀTICA BAIX LLOBREGAT ESPAI WEB

CANCELATS ELS ACTES DEL PROJECTE DEPORTATS DEL BAIX LLOBREGAT

Un equip de treball de la Xarxa de Memòria Democràtica del Baix Llobregat, que impulsa el projecte Deportats del Baix Llobregat, havia programat dues activitats que finalment es van haver de cancel·lar per la pandèmia. El dissabte 24 d'octubre hi havia preparat un acte a Olesa de Montserrat per presentar el llistat i les dades de les persones deportades del Baix Llobregat que ha confeccionat Amical Mauthausen amb la col·laboració de molta gent de la comarca que ha aportat les seves dades a la recerca. El diumenge 25 d'octubre estava previst fer acte homenatge als deportats del Baix Llobregat, amb els familiars que es van poder localitzar i diverses persones representants de quasi tots els municipis del Baix Llobregat. S'havia d'inaugurar una placa commemorativa i plantar una olivera com a símbol de la pau universal.

L'OLIVERA DEL RECORD AL PARC TORREBLANCA.

L'olivera es va haver de plantar el dilluns 26 d'octubre en un acte simbòlic on hi van ser presents el conseller comarcal de memòria democràtica, Jordi Carbonell, el president d'Amical Mauthausen, Enric Garriga, la representant de la Junta del CECBLL, M. Jesús Bono i l'únic deportat viu de la comarca, José Quesada amb el seu fill Carlos Quesada.

XARXA DE MEMÒRIA DEMOCRÀTICA BAIX LLOBREGAT ESPAI WEB

15 ANYS DE MEMÒRIA DEMOCRÀTICA AL BAIX LLOBREGAT

L'any 2005 es va donar el tret de sortida al projecte Memorial democràtic del Baix Llobregat del CECBLL i ho van celebrar amb les persones que han estat implicades en el projecte. Aquesta celebració es va dur a terme en un acte virtual realitzat l'11 de desembre i on Sant Feliu de Llobregat ha estat la seu virtual d'acollida d'aquest acte. Hi ha participat Manel Martínez, regidor de cultura de Sant Feliu de Llobregat, Jordi

Carbonell, conseller comarcal de Cultura i Memorial Democràtic, F. Xavier Menéndez, director del Programa de Memòria Democràtica de la Diputació de Barcelona i Genoveva Català, presidenta del CECBLL per donar la benvinguda. Tot seguit han explicat el projecte persones que han estat vinculades al llarg dels anys amb el desenvolupament de les diverses actuacions del projecte; Carles Santacana, Elionor Sellés, Neus Ribas i M.Jesús Bono. La Dra. Montserrat Duch ens va oferir una magnífica ponència sobre les *Polítiques de memòria a l'espai públic*. L'acte ha acabat amb un recull de 4 experiències innovadores de memòria que s'estan duent a terme als municipis d'Abreva, Sant Feliu de Llobregat, Olesa de Montserrat i Cornellà de Llobregat.

La xarxa de memòria democràtica del Baix Llobregat va donar suport a aquesta acte comarcal.

JORNADES DE MEMÒRIA HISTÒRICA I DEMOCRÀTICA

Les Jornades de Memòria històrica i democràtica que es van fer els 2, 3, 4 i 5 de febrer, van ser tot un èxit d'inscripcions i de participació. Aquestes jornades van tractar en quatre sessions el tema de la violència política i sexual a l'Europa del segle XX. Totes les ponències, a més d'interessants i amb una qualitat immillorable, van tenir una elevadíssima participació de gent.

XARXA DE MEMORIA DEMOCRATICA BAIX LLOBREGAT ESPAI WEB

Aquestes jornades van estar organitzades conjuntament per la Universitat social, lliure, autogestionada (USLA-Ateneu Santfeliuenc), el Centre d'Estudis del Baix Llobregat i l'Associació per a la Memòria Històrica i Democràtica del Baix Llobregat.

El dimarts 2 de febrer, en David Ferrer Revull ens va parlar de la massacre d'Oradour-sur-Glane on, el 10 de juny de 1944, tropes alemanyes van matar 642 civils de la població, fent especial incidència en la santfeliuenc Marina Domènech Almirall que morí en la massacre.

El dimecres 3 de febrer el professor Julián Casanova, catedràtic d'Història Contemporània a la Universitat de Saragossa, ens va oferir una magnífica conferència sobre 'La violència sexual en els diferents conflictes del segle XX', una violència contra les dones estesa al llarg del segle XX més enllà de les fronteres ideològiques; també va trencar amb la imatge d'una Europa pacífica fins a la I Guerra Mundial, al destacar les polítiques d'extermini aplicades per països com Bèlgica o Alemanya a les seves colònies d'Àfrica.

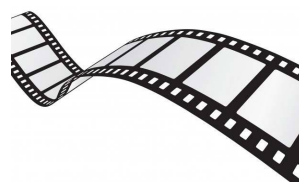
El dijous 4 de febrer Tina Merino i Rosario Calero, de l'Associació per a la Memòria Històrica i Democràtica del Baix Llobregat, van presentar la darrera edició de la seva revista Memòria Antifranquista, aquesta vegada centrada en la repressió franquista a Madrid.

I per acabar, el divendres 5 de febrer, vam comptar amb la participació de la psicòloga clínica Anna Miñarro, que amb la conferència 'El fil infinit: dones i genocidi' va posar damunt la taula el significat de la violència, el silenci i el maltractament i abusos comesos contra les dones i les seves conseqüències.

<https://www.cecbll.cat/index.php/2021/02/22/jornades-de-memoria-historica-i-democratica-2/>

ACTES D'HOMENATGE DEL 5 DE MAIG 2021

Els actes d'homenatge del 5 de maig organitzats des de la Xarxa de Memòria Democràtica del Baix Llobregat, es van iniciar amb la programació del Cicle de Cinema Mai Més: Memòria, deportació i prevenció del feixisme al Cinebaix de Sant Feliu de Llobregat. El divendres 14 es va programar un Cinefòrum a partir d'una selecció de breus fragments de pel·lícules de ficció a càrrec de Xesco Montañez i d'Enric Garriga de l'Amical de Mauthausen. Vam poder veure escenes de pel·lícules com Hannah Arendt (2012), **El fotògraf de Mauthausen** (2018), o **La profesora de historia** (2015) a través de les quals vam fer un viatge a través del periple que passaven les persones deportades des de la seva detenció. El divendres 21 de maig es va projectar el llargmetratge d'animació **Josep**, i un cinefòrum dinamitzat per la historiadora Rosa Toran. I el dissabte 22 de maig vam poder veure el documental *El ejército de Marine Le Pen*, dirigida per Frédéric Biamonti, amb un cinefòrum a càrrec de David Karvala, d'Unitat Contra el Feixisme i el Racisme

XARXA DE MEMÒRIA DEMOCRÀTICA BAIX LLOBREGAT ESPAI WEB

El dia 16 de maig es va fer un acte a Olesa de Montserrat on es va presentar la recerca que s'ha fet sobre els Deportats del Baix Llobregat.

Un equip de persones representants de diversos municipis i entitats, han estat treballant des del mes de febrer del 2020 amb una base de dades amb noms de persones deportades de 22 dels 30 municipis de la comarca. Quan es van iniciar els treballs, comptàvem amb un llistat de 35 baixllobregatins que havien passat per diversos camps nazis. I amb la col·laboració de les investigadores i els

investigadors de la comarca, dels ajuntaments i les entitats adherides a la Xarxa de Memòria Democràtica del Baix Llobregat, hem acabat presentat un total de 89 persones deportades de la nostra comarca.

Aquest acte moderat per M.Jesús Bono, membre de la Junta del CECBLL i directora general de Memòria Democràtica de la Generalitat entre els anys 2005 i 2010, va començar amb la benvinguda de l'alcalde d'Olesa de Montserrat, Miquel Riera i el regidor de cultura i memòria, Xavier Rota. Tot seguit una ponència marc *La deportació republicana als camps nazis* de l'historiador i membre de l'Amical de Mauthausen, Joan

Calvo, que va explicar com es va produir l'arribada d'exiliats espanyols després de la Guerra Civil als camps de concentració. Tot seguit, Isidoro Teruel, també membre de l'Amical de Mauthausen, va presentar les dades de les persones deportades del Baix Llobregat que es va iniciar des d'Amical Mauthausen. Després es van presentar dues xarxes que tenen objectius similars: la Xarxa de Memòria Democràtica del Baix Llobregat que va presentar Neus Ribas, cap de projectes del CECBLL, i la Xarxa Mai Més, que va presentar el president d'Amical Mauthausen, Enric Garriga.

XARXA DE MEMORIA DEMOCRATICA BAIX LLOBREGAT ESPAI WEB

L'acte el va cloure el conseller de cultura, memòria i medi ambient del Consell Comarcal, Jordi Carbonell, que va agrair la tasca que s'està fent per no oblidar la barbàrie que es va cometre el nazisme.

La recerca dels 89 deportats del Baix Llobregat conté les dades que s'han pogut trobar al llarg d'aquests mesos. Es tracta d'una recerca viva i que s'anirà modificant a mesura que es trobin noves dades.

I el diumenge 16 de maig es va fer un emotiu homenatge al Parc de Torreblanca als deportats dels Baix Llobregat amb la presència de

familiars de les víctimes de l'horror nazi. Ens hi van acompanyar molts alcaldes, alcaldesses, regidors i regidores, representats d'entitats i d'organitzacions diverses, que des dels seus municipis han

contribuït a cercar als familiars per retre aquest sentit homenatge. Als parlaments institucionals vam comptar amb les intervencions del president de l'Amical de Mauthausen i altres camps, Enric Garriga, la presidenta del Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat, Genoveva Català, la directora general de Memòria Democràtica de la Generalitat de Catalunya, Gemma Domènech, i la presidenta del Consell Comarcal del Baix Llobregat, Eva Martínez.

L'acte el va presentar la periodista Montserrat Armengou, i la part més emotiva la va protagonitzar Carlos Quesada, fill de José Quesada Herrerías, passatger del comboi dels 927 que va assistir a l'acte, amb

XARXA DE MEMORIA DEMOCRATICA BAIX LLOBREGAT ESPAI WEB

un emotiu parlament en nom del seu pare i de la resta de familiars dels deportats. Tot seguit, Carlos Quesada i Montserrat Armengou, van fer la lectura dels 89 noms que el van seguir un llarg i sentit aplaudiment de les més de 130 persones que van assistir a l'acte.

L'Escola de Música de Sant Feliu de Llobregat va posar la nota musical amb la interpretació de les peces de "Juan sin tierra" del Disc de 'Mauthausen' de Ricard Garriga i Juan Vilató i van tancar l'acte amb "Bella Ciao", tot un himne de la lluita antifeixista.

Com es va esmentar a l'acte *"cal que les dones i els homes d'aquest segle XXI no ens desdiguem de les nostres responsabilitats personals davant els afers col·lectius. Continua impressionant quan es llegeix alguna de les frases d'Hannah Arent: "El problema amb Eichmann fou precisament que molts foren com ell, i que la majoria no eren ni perversos ni sàdics, sinó que eren i segueixen sent terrible i terroríficament normals". Hannah Arent va cobrir com periodista el judici contra el nazi Adolf Eichmann l'any 1961 que se celebrà a Jerusalem per 15 delictes contra la humanitat. Arran d'aquest judici va publicar un llibre on expressava la seva reflexió entorn a "la banalitat del mal".*

<https://www.cebll.cat/index.php/2021/05/17/actes-en-commemoracio-del-5-de-maig-2/>